

Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle

Lausunto koskien hallituksen esitystä 250/2020 (Hallituksen esitys eduskunnalle Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n muuttamisesta)

1. Uudistuksen lähtökohdat ja ehdotettu sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Yleisradio Oy:stä annetun lain (1380/1993; yleisradiolaki) 7 §:ää siten, että Yleisradio Oy:n (jäljempänä YLE) julkisen palvelun tehtävää tarkennettaisiin. Ehdotettu säännös kaventaisi YLE:n mahdollisuuksia julkaista tekstimuotoisia sisältöjä osana julkisen palvelun tehtävää. Ehdotuksen tavoitteena on yleisradiolaissa määritellyn julkisen palvelun tehtävän muuttaminen siten, että se olisi EU:n valtioneuvoston sääntelyn mukainen. Medialiitto ry. on tehnyt Euroopan komissiolle valtioneuvoston kantoa, jossa se on katsonut, että tekstimuotoinen journalistinen verkkosisältö ei ole osa YLE:n harjoittamaa yleisradiotoimintaa ja julkisen palvelun tehtävä on määritelty epätarkasti. Hallituksen esityksen 250/2021 tavoitteena on muuttaa sääntelyä niin, että se täyttää EU:n valtioneuvoston sääntelyn edellytykset.

Itse tarkastelen asiaa nimenomaan viestintäoikeuden professorin näkökulmasta ottamatta tarkemmin kantaa valtioneuvoston sääntelyn vaatimuksiin.

Nykyinen pykälä kuuluu seuraavasti:

7 § (19.8.2005/635)

Julkinen palvelu

Yhtiön tehtävänä on tuoda monipuolinen ja kattava julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin. Näitä ja muita julkisen palvelun sisältöpalveluja tulee tarjota yleisissä viestintäverkoissa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti. (28.6.2017/436)

Julkisen palvelun ohjelmatoiminnan tulee erityisesti:

1) tukea kansanvaltaa ja jokaisen osallistumismahdollisuuksia tarjoamalla monipuolisia tietoja, mielipiteitä ja keskusteluja sekä vuorovaikutusmahdollisuuksia;

- 2) tuottaa, luoda, kehittää ja säilyttää kotimaista kulttuuria, taidetta ja virikkeellistä viihdettä; (10.8.2012/474)
- 3) ottaa ohjelmistossa huomioon sivistys- ja tasa-arvonäkökohdat, tarjota mahdollisuus oppimiseen ja itsensä kehittämiseen, painottaa lapsille ja nuorille suunnattuja ohjelmistoja sekä tarjota hartausohjelmia; (10.8.2012/474)
- 4) kohdella ohjelmatoiminnassa yhtäläisin perustein suomen- ja ruotsinkielistä väestöä, tuottaa palveluja saamen, romanin ja viittomakielellä sekä soveltuvin osin myös maan muiden kieliryhmien kielellä;
- 5) tukea suomalaisen kulttuuriperinnön vaalimista, suvaitsevaisuutta, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja kulttuurista moninaisuutta sekä huolehtia ohjelmatarjonnasta myös vähemmistö- ja erityisryhmille; (28.6.2017/436)
- 6) edistää kulttuurien vuorovaikutusta ja ylläpitää ulkomaille suunnattua ohjelmatarjontaa;
- 7) välittää asetuksella tarkemmin säädettäviä viranomaistiedotuksia ja varautua televisio- ja radiotoiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa.

Hallituksen esityksen 250/2020 mukaan viittaus ”siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen” on EU:n komission mukaan laajuudeltaan epäselvä ja yleisluontoinen. YLE:n tehtävänannosta tulisi käydä ilmi ”tekstimuotoisen sisällön pääsääntöinen liitännäisyys Yleisradion liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävään palveluun, jota palvelua voidaan tarjota myös verkossa”. Esityksen mukaan ”Komission (kilpailupääosaston) näkemyksen taustalla on tulkinta, jonka mukaan tekstimuotoinen journalistinen sisältö ei pääsääntöisesti ole yleisradiotoimintaa, jos sillä ei ole liittyntä yleisradioyhtiön julkaisemaan liikkuvaan kuvaan tai ääneen. Jos palvelu ei ole yleisradiotoimintaa, niin tällöin julkista tukea on arvioitava yleisten valtiontukisääntöjen mukaisesti eli sillä ei saa olla haitallista vaikutusta kilpailuun.”

Hallituksen esityksessä 250/2020 vp) ehdotetaan muutettavaksi Yleisradio Oy:stä annettua lakia siten, että laissa tarkennettaisiin Yleisradio Oy:n julkisen palvelun tehtävän sääntelyä: ”Ehdotetut säännökset rajoittaisivat Yleisradio Oy:n mahdollisuutta julkaista tekstimuotoisia sisältöjä osana julkisen palvelun tehtävää.” Ehdotettu 7 § kuuluu seuraavasti:

7 §

Julkinen palvelu

Yhtiön tehtävänä on tuoda monipuolinen ja kattava julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin. Edellä mainittuja ja muita julkisen palvelun sisältöpalveluja tulee tarjota yleisissä viestintäverkoissa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti. *Sisältöpalvelujen pääpainon tulee olla liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävissä*

julkaisuissa. Tekstimuotoisen sisällön tulee 3 momentissa säädettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta liittyä yhtiön liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävään julkaisuun.

(2. mom. ennallaan)

Yhtiö voi 1 momentista poiketen tarjota yleisissä viestintäverkoissa seuraavia tekstimuotoisia sisältöjä ilman, että niiden on liityttävä yhtiön liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävään julkaisuun:

- 1) lyhyet tekstimuotoiset uutissisällöt, joita yhtiö julkaisee Oy Suomen tietotoimisto – Finska Notisbyrån Ab:n tai muun sitä vastaavan kansallisen uutistoimiston kanssa tehdyn yhteistyön perusteella;
- 2) nopeisiin ja nopeasti kehittyviin uutistilanteisiin liittyvät lyhyet tekstimuotoiset uutissisällöt;
- 3) yhtiön 2 momentin 7 kohdan mukaisesti välittämät tekstimuotoiset viranomaistiedotukset ja poikkeusoloihin varautumisen edellyttämät välttämättömät tekstimuotoiset sisällöt;
- 4) saamen- ja romaninkieliset sekä maan muiden vähemmistönä olevien kieliryhmien kielellä olevat tekstimuotoiset uutissisällöt;
- 5) kulttuuriin liittyvät tekstimuotoiset sisällöt;
- 6) oppimiseen liittyvät tekstimuotoiset sisällöt.

Ehdotettua muutosta voidaan perusoikeuksien kannalta tarkastella ainakin sananvapauden, yhdenvertaisuuden ja elinkeinonvapauden näkökulmista. Ehdotettu muutos on YLEn kannalta sananvapauden rajoitus ja se rajoittaa myös sananvapauteen kuuluvaa yleisön oikeutta vastaanottaa erilaisia tietoja, mielipiteitä ja viestejä, kun YLEn maksutta tarjoama tekstimuotoinen sisältö vähentyisi. Toisaalta on mahdollista, että muutos osaltaan tukisi kaupallista mediaa ja sitä kautta laajakirjoista mediakenttää ja kansalaisten tiedonsaantioikeutta yksityisen, kaupallisen median puolella. Verovaroilla rahoitetun toiminnan ylläpitäminen samoilla markkinoilla, joilla myös kaupalliset toimijat toimivat, voi jossain määrin vaikuttaa näiden elinkeinonvapauden käyttämiseen. Ääritapauksessa valtiontuki voisi vaikuttaa jopa omaisuudensuojaan riistämällä kaupallisilta toimijoilta mahdollisuuden toimia taloudellisesti kannattavasti samoilla markkinoilla, mutta tästä ei ole nyt kysymys.

2. Arvioinnin lähtökohdat

Perustuslakivaliokunnassa arvioitavana on lakiesityksen perustuslainmukaisuus; ei sitä vastoin lain tarkoituksenmukaisuus tai ”järkevyys” enemmälti kuin mitä nuo seikat vaikuttavat perustuslainmukaisuuden arviointiin.

Perusoikeuksien rajoitusedellytykset pohjautuvat perustuslakivaliokunnan mietintöön PeVM 25/1994 vp ja ne ovat seuraavat:

1. *Lailla säätämisen vaatimus*: rajoituksen on perustuttava eduskunnan säätämään lakiin.
2. *Täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimus*: rajoitus on muotoiltava eduskuntalain säännöksissä riittävän täsmällisesti ja tarkkarajaisesti.
3. *Hyväksyttävyyssvaatimus*: rajoituksen tulee olla hyväksyttävä perusoikeusjärjestelmän kannalta tai muutoin painavan yhteiskunnallisen tarpeen vaatima.
4. *Ydinalueen koskemattomuuden vaatimus*: tavallisella eduskuntalailla ei voida säätää perusoikeuden ytimeen ulottuvaa rajoitusta.
5. *Suhteellisuusvaatimus*: rajoituksen tulee olla välttämätön tavoitteen saavuttamiseksi sekä laajuudeltaan oikeasuhtainen perusoikeuden suojaamaan oikeushyvään ja rajoituksen taustalla olevaan yhteiskunnallisen intressin painoarvoon.
6. *Oikeusturvavaatimus*: perusoikeuden rajoitustilanteeseen liittyvät riittävät oikeusturvajärjestelyt.
7. *Ihmisoikeusvelvoitteiden noudattamisen vaatimus*: rajoitus ei saa olla ristiriidassa Suomen kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa. Kansainväliset ihmisoikeusvelvoitteet toki asettavat vain perusoikeussuojan vähimmäistason.¹

Lisäksi perustuslakivaliokunta on esimerkiksi lausunnossaan 30/2017 vp (s. 4) painottanut sitä, että ”sananvapaudelle asetettavien rajoitusten on oltava välttämättömiä, täsmällisesti rajattuja ja syrjimättömiä (ks. esim. PeVL 18/ 2014 vp, s. 3/II). Valiokunnan mielestä on selvää, että perusoikeusrajoitus ei voi olla tarkoitukseensa soveltuva ja siten välttämätön, jos sillä ei edes periaatteessa voida saavuttaa sen perusteena olevaa hyväksyttävää tavoitetta (ks. myös PeVL 55/2016 vp, s. 4—5 ja PeVL 5/2009 vp, s. 3/ II).”

3. Sananvapaus

Sananvapaus on turvattu perustuslain 12 §:ssä, Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11 artiklassa. Siihen kuuluu yhtä lailla oikeus *ilmaista* erilaisia tietoja mielipiteitä ja viestejä kuin myös oikeus *vastaanottaa* niitä.

Perustuslain 12 §:n sananvapaussäännöksen keskeisenä tarkoituksena on taata kansanvaltaisen yhteiskunnan edellytyksenä oleva vapaa mielipiteenmuodostus, avoin julkinen keskustelu,

¹ PeVM 25/1994 vp s. 5.

joukkotiedotuksen vapaa kehitys ja moniarvoisuus sekä mahdollisuus vallankäytön julkiseen kritiikkiin. Ydinajatukseltaan sananvapautta voidaan pitää poliittisena perusoikeutena. Sananvapaus ei kuitenkaan rajoitu vain poliittisiin ilmaisuihin, vaan sen piiriin on totunnaisesti luettu muunkin tyyppiset ilmaisut niiden sisällöstä riippumatta. Sananvapaus antaa yleisesti turvaa erilaisille luovan toiminnan ja itseilmaisun muodoille.²

Ydinajatukseltaan sananvapautta on perinteisesti pidetty ennen muuta poliittisena perusoikeutena.³ Sananvapaus kattaa kuitenkin myös muunlaiset ilmaisusisällöt, kuten tieteen, taiteen, viihteen ja markkinoinnin. Sananvapauden ulottuvuuksia ei tulekaan tulkita liian kapeasti.⁴

Sananvapaus ei estä siihen sisältyvien oikeuksien rajoittamista jälkikäteeseen valvontaan perustuvan sääntelyn keinoin, kunhan sääntely täyttää perusoikeusrajoituksilta edellytettävät yleiset vaatimukset. Rajoitusten tulee olla mm. täsmällisiä ja oikeasuhtaisia, eikä niillä saa puuttua perusoikeuden ytimeen. Esimerkiksi pitkälle menevät väljät poliittisen ilmaisuvapauden käytön kriminalisoinnit voivat olla sananvapauden kannalta ongelmallisia.⁵

Sananvapautta voidaan rajoittaa helpommin, kun kyse ei ole sen ydinalueeseen kohdistuvasta rajoituksesta. Esimerkiksi mainontaan ja markkinointiin voidaan kohdistaa pidemmälle meneviä rajoituksia kuin sananvapauden sisällöllisellä ydinalueella olisi mahdollista. Toisaalta myös mainontaa ja markkinointia koskevan sääntelyn tulee täyttää perusoikeutta rajoittavalta lailta vaadittavat yleiset edellytykset.⁶

Perustuslain sananvapaussäännös kieltää sekä perinteisen viestien ennakotarkastuksen että muut ennakkolista estettä merkitsevät puuttumiset sananvapauteen.⁷ Eduskunnan perustuslakivaliokunta on pitänyt esimerkiksi toimilupajärjestelmää lähtökohtaisesti ongelmallisena perustuslain 12 §:n sananvapaussäännöksen sisältämän ennakkoesteiden kiellon kannalta.⁸ Taajuuksien niukkuuden vuoksi toimilupajärjestelmän ylläpitäminen on kuitenkin ollut hyväksyttävää sekä sananvapauden että elinkeinovapauden näkökulmasta.⁹

² HE 309/1993.

³ Perustuslakivaliokunnan lausunto 19/1998 televisio- ja radiotoimintaa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 347/1998), s. 5.

⁴ Esimerkiksi HE 309/1993 s. 27–28 ja 57 sekä PeVL 52/2010 Hallituksen esityksestä kuvaohjelmalainsäädännön uudistamiseksi (HE 190/2010), s. 2.

⁵ PeVL 40/2017 Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta (HE 82/2017) s. 2, PeVL 26/2002, s. 2, HE 309/1993, s. 57.

⁶ Esim. PeVL 54/2006 Hallituksen esityksestä laiksi alkoholilain muuttamisesta (HE 232/2006), s. 2 ja siinä mainitut valiokunnan lausunnot PeVL 19/2002, s. 3, PeVL 9/2004, s. 7 ja PeVL 37/2005, s. 4).

⁷ Ks. HE 309/1993, s. 57.

⁸ Ks. esim., PeVL 3/2010 vp s. 4 ja PeVL 18/2014 vp, s. 2 ja niissä mainitut aikaisemmat lausunnot sekä PeVL 40/2017 vp s. 2.

⁹ PeVL 19/1998 vp, s. 2–3, PeVL 8/2002 vp, s. 2, PeVL 61/2002 vp, s. 2, PeVL 3/2010 vp, s. 4, PeVL 18/2014 vp, s. 2 ja PeVL 40/2017 s. 3.

Kuten hallituksen esityksessä 250/2020 s. 25 todetaan, perustuslain 22 §:ssä mainittuun perus- ja ihmisoikeuksien turvaamisvelvollisuuteen kuuluu sananvapauden osalta esimerkiksi yksilön ilmaisunvapautta sekä viestien vastaanottamisen vapautta tukevan toimintaympäristön luominen. Hallituksen esityksen mukaan julkisen palvelun tehtävänannon tarkentaminen ja YLEn tekstimuotoisen sisällön rajoittaminen eivät puutu sananvapauden tavoitteiden toteuttamiseen YLEn ohjelmatoiminnassa.

4. Lakiehdotuksen perustuslainmukaisuuden arviointi elinkeinovapauden kannalta

Perustuslain 18 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan elinkeinolla. Perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään pitänyt elinkeinovapautta perustuslain 18 §:n 1 momentin mukaisena pääsääntönä.¹⁰ Sananvapauden osalta esimerkiksi taajuuksien niukkuutta on pidetty sellaisena tosiasiallisena rajoitusperusteena, jonka huomioon ottamiseksi lupajärjestelmän ylläpitäminen on ollut hyväksyttävää sekä sananvapauden että elinkeinovapauden näkökulmasta.¹¹ Lupajärjestelmän avulla on turvattu käytettävissä olevien taajuuksien tasapuolinen jako televisio- ja radiotoiminnan harjoittajille ja siten luotu edellytykset sananvapauden laajalle toteutumiselle.

Verovaroilla rahoitetun julkisen palvelun laajentuminen samoille markkinoille kuin kaupalliset toimijat voi heikentää niiden toimintaedellytyksiä. Hallituksen esityksen 250/2020 mukaan ei kuitenkaan ole osoitettu, että nyt kysymyksessä oleva tekstimuotoisen sisällön julkaiseminen olisi sanottavasti heikentänyt kaupallisen median asemaa. Esitetyn selvityksen perusteella nykytilaa ei voitane pitää tältä kannalta perustuslainvastaisena ja sen vuoksi korjausta kaipaavana. Esityksen 250/2020 ei toisaalta voitane katsoa loukkaavan myöskään YLEn elinkeinovapautta.

5. Lakiehdotuksen perustuslainmukaisuuden arviointi sananvapauden ja yhdenvertaisuuden kannalta

On ongelmallista, että komission näkemys välittyy vain hallituksen esityksestä 250/2020, kun lainmuutosta perustellaan juuri komission kannalla. Toisaalta myös kansallisesti on mahdollista arvioida valtioneuvoston päätöksiä, joiden suhteen nykyinen laaja ja epämääräinen julkisen palvelun käsite sekä televisio- ja radiotoimintaan liittymättömien tekstisisältöjen laajamittainen julkaiseminen vaikuttaa perustellusti ongelmalliselta. Ilman komission lopullista kannanottoa emme kuitenkaan voi tietää, miten EU asiaa arvioisi. Toisaalta lainsäätämiskäytäntö on viime kädessä tehtävä itsenäisesti eduskunnan harkintaan perustuen.

¹⁰ Esim. PeVL 15/1996 vp, PeVL 35/1998 vp ja PeVL 4/2000 vp.

¹¹ PeVL 19/1998 vp, s. 2—3, PeVL 8/2002 vp, s. 2, PeVL 61/2002 vp, s. 2, PeVL 3/2010 vp, s. 4 ja PeVL 18/2014 vp, s. 2.

Kuten hallituksen esityksessä 250/2020 mainitaan, on myös mahdollista, että lakia ei muuteta, ja odotetaan komission päätöstä, josta on mahdollisuus valittaa EU-tuomioistuimeen.

Ehdotetulla lainmuutoksella ei puututtaisi YLEn toimituksellisia sisältöjä koskevaan autonomiaan, joten kysymys ei olisi sananvapauden kielletystä ennakollisesta esteestä.

Sääntely vaikuttaisi YLEn oikeuteen esittää ja kansalaisten oikeuteen vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä. Suomessa on kuitenkin verraten monipuolinen kaupallinen media, joka tarjoaa monenlaista sisältöä ja melko laajasti myös maksutta. Sananvapauden kannalta on tärkeää, että YLEn rinnalla voi toimia ja menestyä myös kaupallinen media.

Ehdotetun sananvapauden rajoituksen syynä on pyrkimys saattaa suomalainen sääntely EU:n valtioneuvoston päätöksen mukaiseksi. Tätä voidaan pitää hyväksyttävänä perusteena esitetylle rajoitukselle, jos nykyinen oikeustila on valtioneuvoston päätöksen vastainen. Mielenkiintoista kuitenkin on, että hallituksen esityksen 250/2020 s. 14 mukaan lainmuutoksella ei todennäköisesti olisi ”suuria välittömiä vaikutuksia kaupallisen median sisällön tavoitavuuteen tai sen liikevaihtoon”.¹² Esityksen (mts. 14) mukaan sääntely ”kuitenkin lisää kaupallisten mediayritysten varmuutta tulevaisuuden toimintaympäristöstä ja voisi auttaa niitä suuntaamaan tarjontaa sellaisiin tekstisisältöihin, joita Yleisradio ei enää jatkossa julkaisisi”.

Sananvapautta ei voitane lähtökohtaisesti katsoa kuuluvan oikeutta vastaanottaa nimenomaan YLEn toimittamia tekstisisältöjä. Lainmuutoksen vaikutusta kansalaisten tiedonsaantioikeuteen vähentää myös se, että (kuten hallituksen esityksestä 250/2020 ymmärsin ja kuten myös YLEn toimitusjohtaja näyttää asian ymmärtäneen¹³) myös video- tai audiomateriaalin julkaiseminen verkossa oikeuttaisi sitä koskevan laajemman tekstisisällön julkaisemiseen. Tällöin ei tekstisisällön julkaisuun tulisi samanlaista kynnystä kuin minkä ”televisiokuvauskoneiston” tai radio-ohjelman toimituksen liikkeellelähtö vaatii. Näissä välineissä myös ohjelma-aika on aina rajallinen ja aikataulutettu – toisin kuin verkossa, jonne sisältöjä mahtuu mielin määrin ja ajankohdasta riippumatta.

Erilaisten vähemmistöjen mahdollisuus monipuolisen tiedon saamiseen saattaa heikentyä, koska kaupalliset toimijat eivät välttämättä panosta erityisryhmien palvelemiseen yhtä paljon kuin laajojen ihmisryhmien palvelemiseen. Kyse voi olla erityisryhmille tai vähemmistöille suunnatun sisällön tarjoamisesta tai kuulovammaisten osalta siitä, että tekstisisältöjen vähentyessä heidän saatavillaan olisi aikaisempaa vähemmän sellaista informaatiota, jonka he pystyvät vastaanottamaan. Tästä olisi mahdollisesti tarpeen säätää lisäpoikkeus ehdotetun 7 §:n 3 momentin poikkeusluetteloon (poikkeusluettelossa mainitaan kieliryhmät, mutta ei esimerkiksi kuulovammaisia, joille tekstisisältö saattaa olla erityisen tärkeä, tai näkövammaisia, joille

¹² HE 250/2020 s. 14: ”Yleisradion verkkosisältöjen tarjonta saattaa tällä hetkellä hiukan vähentää esimerkiksi sanomalehtien tilauksia ja verkkosivustojen kävijämääriä, mutta vaikutus ei todennäköisesti ole merkittävä. Siten Yleisradion verkkosisältöjen suhteellisen vähäinen rajoittaminen tuskin lisää merkittävällä tavalla kaupallisen median kysyntää ja tuloja. Koska tiedossa ei ole, kuinka paljon esimerkiksi Yleisradion verkkosivuilta voisi siirtyä käyttäjiä kaupallisten yritysten sivustoille, täsmällistä euromääräistä arvioita esityksen vaikutuksista ei ole mahdollista esittää.”

¹³ <https://yle.fi/uutiset/3-11404805> , luettu 25.3.2021.

tekstisisältöjen kuuntelumahdollisuus on ollut tarpeen). Toisaalta myös kaupalliset toimijat tarjoavat melko paljon audiomateriaalia tekstimateriaalin ohessa.

Mediaa kuluttavan kansalaisen näkökulmasta ehdotettu lainmuutos rajoittaa sananvapauteen kuuluvaa tiedonsaantioikeutta, eikä ajatus vain lyhyistä tekstisisällöistä (jos ne eivät liity audio- tai videojulkaisemiseen) vaikuta houkuttelevalta. Myös sen arviointi, kuinka pitkiä lyhyet tekstisisällöt saavat olla, on ongelmallista. Lisäksi on mahdollista julkaista useita lyhyitä tekstisisältöjä peräkkäin, jolloin ne saattavat asiallisesti vastata yhtä pitkää tekstisisältöä. Esimerkiksi onnettomuustilanteista, ajankohtaisesta asiasta tai oikeudenkäynnistä uutisoitaessa on tyypillistä, että asian seuraamista jatketaan ja siitä uutisoidaan lisää, kun saadaan enemmän tietoa.

Näistä ongelmista huolimatta en kuitenkaan katso, että ehdotettu lainmuutos olisi perustuslainvastainen, koska se on tarkkarajainen ja se toteutetaan hyväksyttävän tarkoituksen toteuttamiseksi. Se on myös suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska pyrkimyksenä on rajoittaa YLEn ja kansalaisten sananvapautta vain sen verran kuin EU:n valtioneuvoston noudattamiseksi on tarpeen. Koska se koskee vain tietyssä muodossa julkaistua sisältöä, ja siihenkin on poikkeuksia, kysymys ei ole myöskään sananvapauden ytimeen ulottuvasta rajoituksesta. Audio- ja videomateriaalin julkaiseminen verkossa on niin helppoa, että sen avulla YLE voinee myös ehdotetun lainmuutoksen jälkeen jatkaa tutkivaa journalismia ja julkaista näihin liittyviä laajempiakin tekstisisältöjä.

Espoossa, maaliskuun 25. päivänä 2021

Päivi Korpisaari

Viestintäoikeuden professori

Helsingin yliopisto